

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมือง
ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

Factors Affecting the Revenue Collection of Prachuap
Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan
District Prachuap Khiri Khan Province

ศรัณย์ ฐิตารีย์*
Saran Thitaree*

รับบทความ: 27 สิงหาคม 2563 / แก้ไขบทความ: 11 พฤศจิกายน 2563 / ตอรับการตีพิมพ์ 17 พฤศจิกายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารภาษีกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่มีหน้าที่เสียภาษีทุกประเภทในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 358 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับและแบบตรวจสอบรายการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ถดถอยพหุ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์โดยภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากร ด้านบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี ด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ และด้านลักษณะของกฎหมายภาษีอากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

* อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

* Public Administration, Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพในการบริหาร การจัดเก็บภาษี เทศบาลเมือง

Abstract

The purposes of this research were 1: to study the level of management factors and the efficiency in revenue collection of Prachuap Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan District Prachuap Khiri Khan Province and 2) to study the relation between the management factors and the efficiency in revenue collection of Prachuap Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan District Prachuap Khiri Khan Province. The sample included 358 tax payers within the areas of Prachuap Khiri Khan Municipality. Data were collected using 5-point rating scale questionnaires and checklist and were statistically analyzed in Percentage, Mean, Standard deviation, and Multiple Regression Analysis.

The findings revealed as follows.

1. The management factors of revenue collection of Prachuap Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan District Prachuap Khiri Khan Province were generally found at “High” level and the efficiency in revenue collection of Prachuap Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan District Prachuap Khiri Khan Province was generally found at “High” level.

2. The factors in revenue structure, supportive atmosphere for tax payment, the efficiency of tax collectors, and tax law were related to the efficiency in revenue collection of Prachuap Khiri Khan Municipality Mueang Prachuap Khiri Khan District Prachuap Khiri Khan Province at significance level.

Keywords: Management Efficiency, Revenue Collection , Municipality

บทนำ

เทศบาลเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหลายรูปแบบเช่นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล รัฐส่งเสริมสนับสนุนให้เป็นหน่วยงานที่มีอิสระในการบริหารงาน เพื่อพัฒนาและปกครองตนเอง ภายใต้กรอบกฎหมายและการกำกับดูแลจากรัฐบาล เพื่อเป็นการลดภาระการบริหารงานของรัฐบาล และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการดูแลและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองการที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า การบริหารส่วนท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจจากราชการบริหารส่วนกลางให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้ปกครองตนเอง ซึ่งเป็นส่วนของรายได้ก็มีลักษณะเช่นเดียวกันคือ ราชการบริหารส่วนกลางจะเป็นผู้กำหนดและแบ่งว่ารายได้ประเภทใดบ้าง ที่ให้เป็นของราชการบริหารส่วนท้องถิ่น และรายได้ประเภทใดบ้างที่

ยังคงเป็นของราชการบริหารส่วนกลาง โดยกำหนดในรูปของกฎหมาย ทั้งที่เป็นพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ประกาศกระทรวง รวมถึงระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ และการกำหนดรายได้ให้แก่ท้องถิ่น จะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ ฐานะการคลังของรัฐบาล ความพร้อมของท้องถิ่น การเรียกร้องของท้องถิ่น และที่สำคัญคือ ปัจจัยทางการเมือง (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2543, น.33-34) นโยบายของรัฐบาลตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ 3 เป็นต้นมา จนถึงฉบับที่ 12 มุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีฐานะการคลังที่มั่นคง สามารถยืนอยู่ได้ด้วยตนเอง โดยเฉพาะในภาวะปัจจุบัน ประเทศไทยประสบผลกระทบต่อบประมาณแผ่นดิน รัฐบาลต้องลดรายจ่ายและส่งผลกระทบต่อเงินอุดหนุนให้แก่ท้องถิ่น ท้องถิ่นจำเป็นต้องปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารและการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดเก็บภาษีและเพิ่มรายได้เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถที่จะดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ โดยไม่ต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนหรือเงินอื่นที่รัฐบาลกลางจัดสรรให้ หรือพึ่งพาให้น้อยลง อันจะทำให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารกิจการของตนเองมากขึ้น และลดการควบคุมจากรัฐบาลกลาง (สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, 2543, น.91-92)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีโครงสร้างหรือที่มาของรายได้ที่คล้ายคลึงกันกล่าวคือ 1. ภาษีอากร 2. ค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตและค่าปรับ 3. รายได้จากทรัพย์สิน 4. รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ 5. รายได้เบ็ดเตล็ด 6. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล 7. เงินกู้ ในการบริหารจัดการเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพ ควรพิจารณาถึงปัจจัยหลักที่สำคัญ ๆ มี 5 ประการ (โมรา บุญผล, 2535) คือ

1. ประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษีที่ค่อนข้างสูง
2. กฎหมายภาษีอากรต้องมีลักษณะเข้าใจง่ายและสะดวกต่อการประเมินภาษีของผู้เสียภาษี
3. พนักงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีอากร เอาใจใส่ในการปฏิบัติงานและให้บริการแก่ผู้เสียภาษีเป็นอย่างดี

4. สร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้ผู้เสียภาษีปฏิบัติตามกฎหมายภาษีอากร ผู้นำของประเทศและผู้นำทางสังคมและทางธุรกิจจะต้องปฏิบัติเป็นตัวอย่างแก่ผู้เสียภาษีอากรและลดข้อบกพร่องทางกฎหมายไม่ให้มีการหลบเลี่ยงภาษีอากร เพราะเป็นการสร้างความไม่เป็นธรรมในการจัดเก็บภาษีอากร

5. มีโครงสร้างภาษีอากรที่ดี ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บ สะดวกและเข้าใจง่ายในทางปฏิบัติทั้งผู้จัดเก็บและผู้เสียภาษี จะเกิดความเป็นธรรมลดการหลบเลี่ยงภาษีให้น้อยลง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีอีกด้วย

สำหรับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากร สามารถวัดได้โดยใช้ดัชนี 3 ประการ (วรพิทย์ มีมาก, 2551) คือ

1. วัดจากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากร (cost of collection) เนื่องจากการจัดเก็บภาษีเป็นการโอนทรัพยากรจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล โดยไม่ก่อให้เกิดผลผลิตหรือรายได้แก่ประเทศ ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการจัดเก็บจึงควรให้มีค่าต่ำสุด โดยทั่วไปการวัดประสิทธิภาพจากค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรสามารถกระทำได้โดยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีอากรกับผลการจัดเก็บภาษีอากร ถ้าสัดส่วนของค่าใช้จ่ายต่อภาษีที่เก็บได้ต่ำก็แสดงว่าการจัดเก็บนั้นมีประสิทธิภาพสูง

2. วัดจากภาษีอากรที่เก็บได้จริงกับประมาณการภาษีอากร (actual yields vs potential yields) ตามวิธีนี้ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีจะคำนวณได้จากการเปรียบเทียบรายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่คาดว่าจะจัดเก็บได้ในแต่ละปีงบประมาณ

3. ผลการจัดเก็บภาษีอากร ดัชนีนี้จะช่วยบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอากรของหน่วยงาน ถ้าผลการจัดเก็บมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นก็น่าจะบ่งชี้ได้ ประการหนึ่งว่าประสิทธิภาพของการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยการบริหารงานกับประสิทธิภาพจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

วิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ด้วยการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยใช้แบบสอบถามการแบบปลายปิดและข้อเสนอแนะ เพื่อสอบถามให้ทราบถึงประสิทธิภาพจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีหน้าที่เสียภาษีทุกประเภทในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 3,388 คน (ข้อมูลฐานระบบประเมินภาษีเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์, 2562)

กลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane (1973) จำนวน 358 คนและได้สุ่มแบบง่าย (simple random sampling) จากผู้ที่เสียภาษีประจำปีให้กับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อสอบถามระดับปัจจัยการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านความสำคัญในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และโครงสร้างภาษีอากรและประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ รายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้ ค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษี แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ประเภทที่เสียภาษี

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปัจจัยการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ นำแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อมั่น (reliability) ดังนี้

1. การหาความตรงของเนื้อหา (content validity) เป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC - index of congruence) ได้แก่ความสอดคล้องและความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ซึ่งค่า IOC มีค่าอยู่ระหว่าง .67-1.00 (ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์, 2547)

2. การหาความเชื่อมั่น (reliability) ได้นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ที่ผ่านความเห็นชอบของผู้เชี่ยวชาญงานวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ แล้วไปทดลองใช้ (try-out) กับกลุ่มคนที่มีคุณลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างวิจัย ในเทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ จำนวน 30 ชุด เพื่อนำไปหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าแอลฟา (alpha) ที่ได้จะแสดงถึงระดับความคงที่ของแบบสอบถาม โดยมีค่าระหว่าง $0 < \alpha < 1$ มีค่าใกล้เคียงกับ 1 แสดงว่ามีความเชื่อถือได้มาก (Streiner & Norman, 1995, p.7) ซึ่งจากการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .792

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูล จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่เสียภาษีให้กับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ได้ชี้แจงทำความเข้าใจ ในรายละเอียดข้อคำถามและขั้นตอนของการแจกแบบสอบถาม ควบคุมการแจก การเก็บแบบสอบถาม

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้เตรียมการและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

1. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถามจากประชาชนที่เสียภาษีให้กับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการดำเนินการระหว่างวันที่ 1-30 พฤศจิกายน 2562

2. นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์เพื่อจัดกระทำกับข้อมูล โดยได้รับแบบสอบถามคืนมาทั้งหมด 358 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และโครงสร้างภาษีอากร โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับของ Best (1981, p.23) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยมาก

วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมือง ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ รายได้ที่เก็บ ได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้ ค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษี โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยแบ่งออกเป็น 5 ระดับของ Best (1981, p.23) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีประสิทธิภาพน้อยที่สุด

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา

- ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อใช้อธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่ม ตัวอย่างและตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

2. สถิติเชิงอนุมาน

- ศึกษาความสัมพันธ์ ของตัวแปรอิสระด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของ กฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และ โครงสร้างภาษีอากรกับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ด้วยการใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูล (n=358)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	158	44.1
หญิง	200	55.9
รวม	358	100.0
อายุ		
30 ปี หรือต่ำกว่า	89	24.9
31-40 ปี	121	33.8

41-50 ปี	79	22.0
51 ปี ขึ้นไป	69	19.3
รวม	358	100.0
<hr/>		
สถานภาพสมรส		
โสด	141	39.3
สมรส	168	46.9
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	49	13.8
รวม	358	100.0
<hr/>		
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. หรือเทียบเท่า	90	25.1
มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือปวช. หรือเทียบเท่า	148	41.3
อนุปริญญา หรือ ปวส.	96	26.9
ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	24	6.7
รวม	358	100.0
<hr/>		
อาชีพ		
ธุรกิจส่วนตัว/ค้าขาย	202	56.4
รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	19	5.4
เกษตรกร/ประมง/รับจ้าง	38	10.6
พนักงานบริษัท/ห้างร้าน	96	26.8
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	3	.8
รวม	358	100.0
<hr/>		
รายได้		
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	73	20.5
10,001-20,000 บาท/เดือน	171	47.7
20,001 บาท/เดือน ขึ้นไป	114	31.8
รวม	358	100.0
<hr/>		
ประเภทภาษีที่เสีย		
ภาษีบำรุงท้องที่	145	40.5
ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	134	37.4
ภาษีป้าย	51	14.3
อากรฆ่าสัตว์	28	7.8
รวม	358	100.0

ศึกษาระดับของปัจจัยการบริหารภาษีและประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาล
เมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ปัจจัยการบริหารภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหารภาษี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี	4.37	.60	มาก	1
2. ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร	4.30	.62	มาก	3
3. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร	4.26	.64	มาก	5
4. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี	4.33	.60	มาก	2
5. โครงสร้างภาษีอากร	4.28	.64	มาก	4
รวมเฉลี่ย	4.31	.62	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยการบริหารภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ ด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษีเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 รองลงมาคือ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษีเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากรเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26

ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวม

ประสิทธิภาพในการจัดเก็บ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. ค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บ	4.29	.63	มาก	2
2. รายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้	4.35	.60	มาก	1
3. ค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษี	4.28	.64	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.30	.62	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในภาพรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านรายได้ที่เก็บได้จริงกับรายได้ที่ควรจะได้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 รองลงมาคือ ด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านค่าใช้จ่ายของผู้เสียภาษีมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28

ผลการวิเคราะห์สมมติฐาน

ปัจจัยด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และโครงสร้างภาษีอากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุ (multiple regression) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขียนสมการเชิงเส้น ได้ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + e \dots \dots \dots (1)$$

Y = ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- X₁= ความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากร
- X₂= ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร
- X₃= ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร
- X₄= บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษีอากร
- X₅= โครงสร้างภาษีอากร

ตารางที่ 4 ผลการตรวจสอบสหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวแปร	ความสำนึก ในหน้าที่	ลักษณะของ กฎหมาย	ประสิทธิภาพ ของพนักงาน	บรรยากาศที่ เอื้ออำนวย	โครงสร้าง ภาษี
ความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากร (X ₁)	1.000				
ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X ₂)	.255	1.000			
ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ (X ₃)	.192	.508	1.000		
บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี (X ₄)	.291	.509	.568	1.000	
โครงสร้างภาษีอากร (X ₅)	.161	.326	.359	.342	1.000

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระก่อนนำไปหาความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยวิธีการสร้างสมการถดถอยพหุ เนื่องจากการใช้สถิติถดถอยพหุมีเทคนิคกำกับวิธีที่ต้องไม่มีความสัมพันธ์กันสูงระหว่างตัวแปรอิสระ คือต้องไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดคู่หนึ่งสูงกว่า 0.75 (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2548, น.150) ซึ่งจากการตรวจสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระโดยการสร้าง Correlation Matrix พบว่า ไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดมีสัมประสิทธิ์สูงกว่า 0.75 ดังนั้นจึงนำมาวิเคราะห์ในสมการถดถอยพหุ (multiple regression)

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ถดถอยพหุ กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมือง
 ประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)	t	Sig t
1. โครงสร้างภาษีอากร (X ₅)	1.457	15.936	.000
2. บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี (X ₄)	.352	3.391	.001
3. ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ (X ₃)	.317	3.176	.002
4. ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร (X ₂)	.287	3.152	.003
5. ความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากร (X ₁)	.196	2.887	.004
6. ค่าคงที่ (constant)	19.009	8.328	.000

R²=.784, SEE=2.421, F=150.774, Significant of F=.000

หรือสามารถเขียนสมการเชิงเส้นได้ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_5 + b_2X_4 + b_3X_3 + b_4X_2 + b_5X_1 \dots \dots \dots (2)$$

ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัด
 ประจวบคีรีขันธ์ (Y)

$$= 19.009 + 1.457 \text{ โครงสร้างภาษีอากร} + .352 \text{ บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี} \\
 (8.328) \quad (15.936) \quad (3.391) \\
 + .317 \text{ ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ} + .287 \text{ ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร} \\
 (3.176) \quad (3.152) \\
 + .196 \text{ ความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากร} \\
 (2.887)$$

R²=.784, SEE=2.421, F=150.774, Significant of F=.000

จากตารางที่ 5 พบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเรียงตามค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยจากมากไปหาน้อยคือ โครงสร้างภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร และความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากร ตัวแปรทั้ง 5 ตัวสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม คือ ประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้ถึงร้อยละ 78.40 แสดงว่ายังมีปัจจัยด้านอื่นที่ไม่ได้นำมาพิจารณาในครั้งนี้อีกร้อยละ 21.60 ที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และสมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (stepwise) ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.000 มีค่าผิดพลาดของการคาดประมาณด้วยสมการ (standard error of the estimate) เกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เท่ากับ 2.421

อภิปรายผล

ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถอภิปรายผลตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ด้านปัจจัยการบริหารการจัดการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

ประชาชนมีความรับผิดชอบในการเสียภาษีอากรและสมัครใจในการเสียภาษีอากรให้กับเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีแบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรง่ายและสะดวกต่อการกรอกและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรเช่น ประเภทภาษี ระยะเวลาในการเสียภาษี และจำนวนเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีเพียงพอบริการต่อผู้เสียภาษีและเต็มใจอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อเสียภาษี นอกจากนี้ผู้นำหรือผู้บริหารท้องถิ่น นักธุรกิจที่มีชื่อเสียงเป็นตัวอย่างที่ดีในการชำระภาษีตามกำหนดและถูกต้อง มีป้ายบอกสถานที่ ขั้นตอนการเสียภาษี และระยะเวลาในการเสียภาษีให้ประชาชนทราบอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ขั้นตอนในการรับชำระภาษีอากร มีความสะดวก เข้าใจง่ายและรวดเร็วและ มีการอำนวยความสะดวกในการจัดเก็บและเพื่อให้ภาระภาษีสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันสอดคล้องกับแนวคิดของ ชาญชัย มุสิกนิศากร และสุพรรณิ ต้นติศรีสุข (2540 ,น.274) กล่าวถึงการบริหารจัดเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วยและลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง การพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความมีประสิทธิภาพ ด้านความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี ต้องมีลักษณะที่ว่าประชาชนมีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีที่ค่อนข้างสูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของนปภสร สุวรรณมณี (2552) เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพรในประเด็นที่ว่าปัจจัยการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพร โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของโซลมรักษ์ วินทะไชย (2553) เรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสวี จังหวัดชุมพรในประเด็นที่ว่า ประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี ขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย ความสำนึกในหน้าที่และทัศนคติที่ดีต่อการเสียภาษีอยู่ในระดับมากจะเห็นได้ว่าประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีอากรและมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากรให้กับเทศบาล เก็บภาษีอากรได้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ลดจำนวนผู้หลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง มีความสำนึกในหน้าที่การเสียภาษีอากรของผู้เสียภาษี เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสังคมส่วนรวม ประชาชนมีความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรเช่น ประเภทภาษี ระยะเวลาในการเสียภาษี และที่สำคัญผู้นำทางด้านธุรกิจได้ปฏิบัติตัวเป็นเยี่ยงอย่างแก่ผู้เสียภาษีอากรทั่วไป การมีสิ่งอำนวยความสะดวกและเข้าใจง่ายในทางปฏิบัติทั้งผู้จัดเก็บและผู้เสียภาษี ก่อให้เกิดความเป็นธรรมภาษีอากรมีโครงสร้างที่ลดความซ้ำซ้อนของการจัดเก็บ

2. ด้านประสิทธิภาพในการบริหารการจัดการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์

เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ ใช้จำนวนเจ้าหน้าที่ทำงานด้านภาษีอากรน้อย ซึ่งเป็นการดำเนินการอย่างประหยัดและสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดเก็บ ผลการจัดเก็บภาษีอากรของเทศบาลมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นและมีการจัดทำประมาณการภาษีอากรแต่ละประเภทที่จัดเก็บได้ในแต่ละปีงบประมาณ อัตราภาษีแต่ละประเภทที่ เทศบาลฯจัดเก็บไม่สูงจนเกินความสามารถที่ผู้เสียภาษีจะจ่ายได้และเทศบาลฯมี

การให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้เสียหายอากรเป็นระยะๆ สอดคล้องกับแนวคิดของพนม ทินกร ณ อยุธยา (2534,น.165-167) ถือหลักว่าการจัดเก็บภาษีที่ดีควรถือหลักประหยัด โดยค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บควรจะต่ำ ถ้าอัตราส่วนของค่าใช้จ่ายต่อภาษีที่เก็บได้ต่ำก็แสดงว่าการเก็บภาษีนั้นมีประสิทธิภาพสูงและสอดคล้องกับงานวิจัยของนปภสร สุวรรณมณี (2552) เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรในประเด็นที่ว่าประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรด้านค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บโดยรวมมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของนภาพร ถือสมบัติ (2555) ทำวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ อำเภอศรีมหาโพธิ จังหวัดปราจีนบุรีในประเด็นที่ว่า ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบลศรีมหาโพธิ ด้านประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ มีอัตราภาษีแต่ละประเภทที่ไม่สูงจนเกินความสามารถที่ผู้เสียภาษีจะจ่ายได้และให้คำแนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้เสียหายอากรเป็นระยะๆและภาษีอากรที่ดีมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บสูงสะดวกแก่ผู้เสียภาษีอากรที่ปฏิบัติตาม ใช้จำนวนเจ้าหน้าที่ภาษีอากรน้อย ซึ่งเป็นการดำเนินการอย่างประหยัดและสามารถจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดเก็บ การจัดเก็บภาษีอากรมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น

3. จากสมมติฐานการวิจัยคือปัจจัยการบริหาร ด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และโครงสร้างภาษีอากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บ ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร และความสำนึกในหน้าที่ผู้เสียภาษีอากร มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมืองประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สอดคล้องกับแนวคิดของชาญชัย มุสิกนิศากรและสุพรรณิ ดันติศรีสุข (2540, น.274) กล่าวถึงการบริหารการจัดเก็บภาษีอากรอย่างมีประสิทธิภาพย่อมทำให้รายได้ภาษีอากรเต็มเม็ดเต็มหน่วยและลดจำนวนการหลีกเลี่ยงภาษีให้น้อยลง การพิจารณาถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดความมีประสิทธิภาพปัจจัยหลักที่สำคัญ ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของนปภสร สุวรรณมณี (2552) เรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพรในประเด็นที่ว่าปัจจัยด้านความสำนึกในหน้าที่ของผู้เสียภาษี ลักษณะของกฎหมายภาษีอากร ประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บภาษีอากร บรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้เสียภาษี และโครงสร้างภาษีอากร กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร จากผลวิจัยแสดงให้เห็นว่าเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ได้ดำเนินงานด้านการจัดเก็บภาษีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปัจจัยที่สำคัญในการบริหารจัดการเก็บภาษีมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการบริหารการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ โดยมีปัจจัยด้านโครงสร้างภาษีอากรมีความสำคัญเป็นอันดับแรกที่มีขั้นตอนในการรับชำระภาษีอากร มีความสะดวก เข้าใจง่าย รวดเร็วและอำนวยความสะดวก ปัจจัยสำคัญลำดับสองคือบรรยากาศที่

เอื้ออำนวยให้เสียภาษี คือ จัดทำป้ายบอกสถานที่ ขั้นตอนการเสียภาษี และระยะเวลาในการเสียภาษีให้ประชาชนทราบอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ปัจจัยสำคัญลำดับสามคือด้านประสิทธิภาพของพนักงานผู้จัดเก็บจำนวนเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ได้จัดอย่างเพียงพอบริการต่อผู้เสียภาษีและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเต็มใจอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการติดต่อเสียภาษี ปัจจัยสำคัญลำดับสี่คือลักษณะของกฎหมายภาษีอากรคือมีแบบฟอร์มในการเสียภาษีอากรที่ง่ายและสะดวกต่อการกรอกและเจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีความเข้าใจกฎหมายระเบียบต่างๆเกี่ยวกับการเสียภาษีอากรเช่น ประเภทภาษี ระยะเวลาในการเสียภาษี และปัจจัยสำคัญลำดับสุดท้ายคือความสำนึกในหน้าที่เสียภาษีอากรการให้ความรู้แก่ประชาชนให้มีความรับผิดชอบในการเสียภาษีอากรและมีความสมัครใจในการเสียภาษีอากรให้กับเทศบาลเพื่อพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยการปรับปรุงการจัดเก็บภาษีและการจัดหารายได้ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น
2. ควรมีการศึกษาวิจัยความรู้ความเข้าใจของประชาชนที่ต้องมีหน้าที่ในการเสียภาษีอากรว่ามีความรู้ความเข้าใจมากน้อยเพียงใดถ้าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจดีก็จะทำให้จัดเก็บภาษีได้มากขึ้น

บรรณานุกรม

- ชาญชัย มุสิกนิศากร และสุพรรณณี ตันติศรีสุข. (2540). การบริหารการจัดเก็บภาษีอากร ในเอกสารการสอนชุดวิชาการคลังและงบประมาณ. (พิมพ์ครั้งที่ 14). นนทบุรี : มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช.
- โชลมรักษ์ วินทะไชย. (2553). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สัย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดร้อยเอ็ด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ) มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- เทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์. (2562). ข้อมูลฐานระบบประเมินภาษีเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์ปี 2562. ประจวบคีรีขันธ์: ผู้แต่ง.
- นภสร สุวรรณมณี. (2552). ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาขา อำเภอลำสนธิ จังหวัดชุมพร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- นภาพร ถือสมบัติ. (2555). ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของเทศบาล ตำบลศรีมหาโพธิ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดปราจีนบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- พนม ทินกร ณ อยุธยา. (2534). การบริหารงานคลังรัฐบาล (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ และอัจฉรา ชำนิประศาสน์. (2547). ระเบียบวิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์
- วรพิทย์ มีมาก. (2551). เทศบาลในบริบทการกระจายอำนาจแห่งยุคสมัย. กรุงเทพฯ: สถาบันนโยบายการศึกษา.
- โมรา บุญผล. (2535). การเก็บภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร. กรุงเทพฯ:ม.ป.พ.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2548). การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล (พิมพ์ครั้งที่ 4) กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สำนักบริหารราชการส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2543). คู่มือการฝึกอบรมด้านการเงินการคลังท้องถิ่น ตามโครงการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการเงินการคลังท้องถิ่น ภายใต้มาตรการเพิ่มการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ ปี 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อาสาสมัครศึกษาดินแดน กรมการปกครอง.
- Best, J. W. (1981). *Research in education* (4th ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Streiner, D. L., & Norman, G.R. (1995). *Health measurement scales: A practical guide to their development and use*(2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.
- Yamane,T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3rd ed.). New York: Harper and Row.